

Yotam's parable (continued)

1. Radak to Shoftim 9:9

ולפי שהמלך נבחר לשמור העם מנזק ומכל דבר רע אמר כי המלך שבחרו הם והוא אבימלך אינו ראוי לאותו התכלית... כי אדרבה הוא מזיק להם הפך הכוונה כמו הקוץ המריע למי שיאחז בו או יפעל בו כן עשה אבימלך בעם שכם שהרג בהם ובאחיו...

And because the king is selected to guard the nation from harm and all bad things, he said that the king they had chosen, Avimelech, was not suited for that purpose... For just the opposite, he would harm them, the opposite of their intent, like the thorn which harms those who handle it or use it. So Avimelech did to the nation in Shechem, killing them and his brothers...

9:22-29 Gaal's Rebellion

2. Radak to Shoftim 9:22

ולפי שמלך מעצמו ולא מלך על כל ישראל לפיכך אמר "וישר". ולא אמר "וישפט" כי לא הלך בדרך טוב' ולא החזיר את ישראל למוטב: And because he reigned on his own, and not over all Israel, it said "And he mastered". And it did not say "And he judged" because he did not follow a good path, and he did not bring Israel to good conduct.

3. Midrash Tanchuma (Warsaw ed.) Vayikra 3

אבימלך בן ירובעל רדף אחר השררה והשררה ברחה ממנו...
 Avimelech son of Yerubaal pursued power, and power fled from him...

4. Radak to Shoftim 9:24

ולא נתנוהו לבא אל העיר ושמו לו מארבים על ראשי ההרים ואותם המארבים היו גוזלים כל אשר עבר עליהם לומר שיצאו מתחת רשותו ואין להם מושל והיו עושים הישר בעיניהם:

And they did not let him come to the city, and they placed ambushes for him atop the mountains. Those ambush forces stole from all who passed by, declaring that they were had escaped his authority and they had no ruler. They would do as was good in their eyes.

5. Abarbanel to Shoftim 9:26

שיצאו לבצור כרמיהם ולהלוך בדרכים מה שלא היו עושים קודם זה, כי מפחד אבימלך היו אנשי שכם נחבאים וסגורים בעיר לא יצאו משם הנה והנה, ובשמחת התשועה והבטחון הזה בצרו את כרמיהם ובאו לבית אלהיהם [חול] ויאכלו וישתו ויקללו את אבימלך.

They went out to harvest their vineyards and to travel the roads, which they had not been able to do until now, for out of fear of Avimelech they had been in hiding, closed up in the city, and they had not left at all. In joy at their salvation and in this new confidence, they harvested their vineyards and came to the temple of their gods, and they ate and drank and cursed Avimelech.

6. Rashi to Shoftim 9:28

מי אבימלך להיות שר על שכם ומי שכם להיות עבדים לאבימלך הלא בן ירובעל היה אבימלך מן עפרת אבי העזרי:
 Who is Avimelech to rule Shechem, and who is Shechem to be slaves to Avimelech? Avimelech is the son of Yerubaal, from Ofrat of Avi Ezer.

7. Metzudat David to Shoftim 9:28

הלא מהראוי שהנכבד ימשול על הפחותים ונבזים והנה נהפוך הוא כי מי אבימלך הלא הוא פחות ונבזה ומי שכם ר"ל הלא בעלי שכם המה נכבדי ארץ:

It is right for the honoured one to rule over the lesser and degraded ones, and it has been reversed. Who is Avimelech? He is lowly and degraded! And who is Shechem? Meaning: The landowners of Shechem are the most honoured of the land!

8. Radak to Shoftim 9:28

אבימלך ושכם שהיה שר העיר מקדם אחד הם זה כזה ומי הוא שנעבדנו אף על פי שהיה עתה אבימלך מלך עליהם הלא גם שכם היה מלך העיר הזאת אם כן עבדו אנשי חמור אבי שכם:

Avimelech and Shechem, who had been the ruler of the city long ago, are one. Each is like the other, and who is he to rule us? Even though Avimelech now reigned over them, Shechem was also the king of this city! If so, let us serve Chamor, Shechem's father!

9. Ralbag to Shoftim 9:28

כשם שאין ראוי שנעבוד שכם מפני היותו בן חמור שהיה נשיא הארץ כן אין ראוי שנעבוד אבימלך מפני היותו בן ירובעל שהיה מושל על ישראל:

Just as it is not right for us to serve Shechem as son of Chamor who was the prince of the land, so it is not right for us to serve Avimelech as the son of Yerubaal who ruled Israel!

10. Rashi to Shoftim 9:29

ויאמר געל בפני זבול הודיע לאבימלך "רבה צבאך וצאה" מן המקום שאתה שם ונרא' את גדולתך:

And Gaal said before Zevul: Inform Avimelech, "Increase your forces and come out" from the place where you are, and let us see your greatness!

9:30-41 _____ Gaal's Demise

11. Radak to Shoftim 9:36

צחק בו ואמר לו דרך לעג "אינם אנשים, אלא צל ההרים ידמה לך כאנשים."

12. Radak to Shoftim 9:31

כמו שיקרא "מצור" כשצרים את העיר מבחוץ ולא יוכל אדם לצאת ממנה, כן נקרא "מצור" כששומרים את העיר שלא יכנס אדם בה מבחוץ...

13. Malbim to Shoftim 9:31-33

הודיעהו כי הסכימו ביניהם לצאת למחר בבקר לצור על עיר ארומה... יעץ בחכמה שיקום בלילה ויארב עליהם בשדה... ובבקר השכם יפשוט על עיר שכם, כי געל ואנשי החיל יוצאים אליך לתרמה, ולא יהיו בעיר ובקל תכבוש את העיר.

14. Malbim to Shoftim 9:35-36

וכן היה שגעל יצא עם אנשי שכם בעלות השחר ללכת לתרמה, אבל לא הלך תיכף רק עמד עם אנשיו בפתח שער העיר לסדר מחנהו, ובתוך כך קם אבימלך מן המארב כי חשב שגעל כבר יצא לדרכו והוא בשדה. וירא געל ויאמר הנה עם יורד, ועי"כ לא התרחק מן השער, וזבול רצה להטעותו שהוא צל ההרים:

15. Malbim to Shoftim 9:38-40

אז נסה זבול להעתיקו מן העיר ע"י שיצית בלבו אש הנצות, א"ל, א] אם תשוב לעיר תהיה לבוז, כי איה אפוא פיך אשר תאמר מי אבימלך כי נעבדנו, ואיך תתן אמון לדבריך אם לא בשתלחם בו ותנצחנהו, ואדם המעלה צריך לשמור מוצא שפתיו. ב] הלא זה העם אשר מאסתה בו, וכאין נחשב אצלך, ולמה תירא עתה להלחם בו.